

دوره‌ی متوسطه‌ی سنتور

گزیده‌ی ردیف موسیقی ایرانی

به روایت استاد موسی معروفی

تنظیم برای سنتور: مینا افتاده

مؤسسه‌ی فرهنگی - هنری ماهور

تهران، پل چوبی، خیابان حقوقی، شماره‌ی ۴۲
کد پستی ۱۶۱۱۹۷۵۵۱۶ صندوق پستی ۱۹۵۷۵-۴۷۷
تلفن: ۷۷۶۰۱۰۲۰ فکس: ۷۷۵۰۶۵۵۳

www.mahoor.com
info@mahoor.com

دوره‌ی متوسطه‌ی سنتور

گزیده‌ی ردیف موسیقی ایرانی به روایت موسی معروفی

تنظیم برای سنتور
مینا افتاده

نُت‌نگار: نریمان امینیان
ویراستار متن: محمد افتخاری
نقاشی روی جلد: سنتور ایرانی (بخشی از آن)،
احتمالاً قرن هجدهم، موزه‌ی هنر سن دیگو
اجرای روی جلد: سینا برومندی
چاپ اول: ۱۳۹۲
تعداد: ۲۰۰۰ جلد
لیتوگرافی: کارا
چاپ و صحافی: سعدی

© حق چاپ محفوظ است.

شابم: ۵۱-۳ ۹۷۹-۰-۸۰۲۶۰۴-۵۱-۳ ISMN: 979-0-802604-51-3

اجرای سنتور: مینا افتاده
صدابردار: فرناز مدرسی فر
مسترینگ: مهدی کوهیان
تاریخ ضبط: زمستان ۱۳۹۰
تاریخ انتشار: ۱۳۹۲

فهرست

CD 1

۱۸.	دستگاه شور	
۲۳.	۱. درآمد اول	01:02
۲۳.	۲. درآمد دوم	00:55
۲۴.	۳. درآمد سوم	00:44
۲۴.	۴. کرشمه	00:54
۲۵.	۵. رهاب، کرشمه	01:12
۲۶.	۶. درآمد اوج (آواز)، کرشمه، پنجه‌مویه	01:42
۲۷.	۷. نغمه	01:05
۲۸.	۸. زیرکش سلمک	01:00
۲۹.	۹. سلمک	00:59
۲۹.	۱۰. ملانازی	00:52
۳۰.	۱۱. گلریز	00:45
۳۰.	۱۲. مجلس افروز	00:26
۳۱.	۱۳. مقدمه‌ی بزرگ، بزرگ	01:00
۳۲.	۱۴. دوبیتی	00:41
۳۲.	۱۵. خارا	00:45
۳۳.	۱۶. قجر، حزین	01:36
۳۴.	۱۷. پنجه‌کردی، پنجه‌مویه	00:58
۳۵.	۱۸. مقدمه‌ی گرایلی	01:24
۳۶.	۱۹. رضوی	02:09
۳۸.	۲۰. شهناز	01:34
۳۹.	۲۱. قرچه	01:33
۴۰.	۲۲. عاشق‌کش (عقده‌گشا)	01:11
۴۰.	۲۳. حسینی	01:38
۴۲.	۲۴. گرایلی شستی	01:00
۴۳.	۲۵. رنگ هشتتری	00:51
۴۴.	۲۶. ضرب اصول	02:13

۴۶.....	آواز کرد بیات	
۴۸.....	۱. درآمد اول	01:08
۴۹.....	۲. درآمد دوم، بسته‌نگار	02:01
۵۰.....	۳. اوج	01:28
۵۱.....	۴. فرود به شور	01:12
		مدت زمان آواز کرد بیات
		71:17 مدت زمان سی دی ۱

CD 2

۵۳.....	آواز ابو عطا	
۵۶.....	۱. درآمد اول	01:16
۵۷.....	۲. درآمد دوم	00:44
۵۷.....	۳. کرشمه	01:10
۵۸.....	۴. محمد صادق خانی	01:25
۵۹.....	۵. سیخی	01:27
۶۰.....	۶. حجاز، بسته‌نگار، محیر	02:26
۶۲.....	۷. دوبیتی	00:50
۶۳.....	۸. گبری	01:54
۶۴.....	۹. رامکلی	01:18
۶۵.....	۱۰. چهارپاره	01:44
۶۶.....	۱۱. مثنوی	02:10
		مدت زمان آواز ابو عطا
		16:24

۶۸.....	آواز بیات ترک	
۷۱.....	۱. درآمد اول	01:23
۷۱.....	۲. درآمد دوم	01:12
۷۲.....	۳. خسروانی	00:49
۷۳.....	۴. نغمه، پرده‌ی فیلی، زنگوله	02:46
۷۵.....	۵. جامه‌دران	01:03
۷۶.....	۶. دوگاه	01:09
۷۶.....	۷. روح‌الارواح، تحریر محمد صادق خانی	01:31
۷۷.....	۸. مهربانی	01:13
۷۸.....	۹. مهدی ضرّابی	01:28
۷۹.....	۱۰. قطار	02:39
۸۱.....	۱۱. قرائی	00:58
۸۲.....	۱۲. مثنوی	02:45
		مدت زمان آواز بیات ترک
		18:56

	آواز افساری	
۸۷	۱. درآمد اول	01:22
۸۸	۲. درآمد دوم، پرده‌ی قرائی	02:26
۸۹	۳. جامه‌دران	01:03
۹۰	۴. بسته‌نگار	00:57
۹۱	۵. نهیب	01:28
۹۲	۶. رهاب (رهاوی)	00:47
۹۳	۷. مسیحی	00:34
۹۴	۸. مثنوی پیچ	03:10

مدت زمان آواز افساری 11:47

	آواز دشتی	
۹۵	۱. درآمد اول	00:50
۹۶	۲. درآمد دوم	01:37
۹۷	۳. حاجیانی (۱)	01:04
۹۸	۴. حاجیانی (۲)، اوج و حضیض	01:16
۹۹	۵. اوج	00:57
۱۰۰	۶. بیدگانی	01:12
۱۰۱	۷. دشتستانی	01:53
۱۰۲	۸. غمانگیز	01:20
۱۰۳	۹. گیلکی	02:16

مدت زمان آواز دشتی 12:25

	دستگاه سه‌گاه	
۱۰۵	۱. درآمد (مقدمه)، درآمد اول	01:19
۱۰۶	۲. درآمد دوم	01:19
۱۱۰	۳. کرشمه	01:08
۱۱۱	۴. پیش‌زنگوله، زنگوله	01:10
۱۱۲	۵. زنگ شتر	01:36
۱۱۳	۶. زابل	00:56
۱۱۴	۷. بسته‌نگار	01:08
۱۱۵	۸. مویه	01:06
۱۱۶	۹. مُعرَبَد	00:18
۱۱۷	۱۰. مخالف	01:19
۱۱۸	۱۱. حاجی‌حسنی، بسته‌نگار	01:28
۱۱۹	۱۲. مغلوب، نعمه‌ی مغلوب	01:16
۱۲۰	۱۳. دوبیتی، کرشمه‌ی مخالف	02:23
۱۲۱	۱۴. حزین	00:40

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

۱۲۲	۱۵. حُزان.....	00:42
۱۲۳	۱۶. حصار، نغمه، حزان	02:27
۱۲۴	۱۷. پس حصار.....	00:46
۱۲۶.....	۱۸. رنگ دلگشا.....	02:02

مدت زمان دستگاه سه گاه 23:03

۱۲۹	دستگاه چهارگاه	
۱۳۳	۱. چهارمضراب	00:55
۱۳۳	۲. درآمد اول	00:48
۱۳۴	۳. درآمد دوم	00:58
۱۳۵	۴. کرشمه	01:10
۱۳۵	۵. پیشزنگوله، زنگوله	01:08
۱۳۷	۶. نغمه، پنجه کردی	01:28
۱۳۸	۷. زنگ شتر	01:18
۱۳۹	۸. زابل، بسته‌نگار، پر پرستو	01:41
۱۴۰	۹. موبه	00:42
۱۴۰	۱۰. حصار، بسته‌نگار، زنگوله، هفت حصار، حزان	02:44
۱۴۲	۱۱. مخالف، حاجی حسنی، بسته‌نگار	02:45
۱۴۵	۱۲. مغلوب، نغمه‌ی مغلوب، کرشمه‌ی مخالف، حزین	02:30
۱۴۶	۱۳. خُدی	00:59
۱۴۷	۱۴. پهلوی	00:59
۱۴۷	۱۵. رجز	01:10
۱۴۸	۱۶. منصوری، زنگوله، کرشمه، پنجه‌مویه	02:53
۱۵۱	۱۷. متن	00:58
۱۵۲	۱۸. رنگ لزگی	02:24

مدت زمان دستگاه چهارگاه 27:30

مدت زمان سی دی 2 74:49

CD 3

۱۵۴	دستگاه همایون	
۱۵۷	۱. چهارمضراب	00:53
۱۵۸	۲. درآمد	01:05
۱۵۹	۳. کرشمه	00:51
۱۵۹	۴. زنگ شتر	01:23
۱۶۰.....	۵. گوشه‌ی چهارگاه (موالیان)	01:46
۱۶۱.....	۶. چکاوک، کرشمه	01:59
۱۶۳.....	۷. بیداد	02:27
۱۶۵.....	۸. نی داود	02:20

بەشەم

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

۱۶۶.....	۹. طرز	01:23
۱۶۷.....	۱۰. نوروز صبا	01:01
۱۶۸.....	۱۱. نفیر	00:31
۱۶۸.....	۱۲. ابوالچپ	00:39
۱۶۹.....	۱۳. لیلی و مجنون	01:10
۱۶۹.....	۱۴. شوشتاری، میگلی	01:20
۱۷۰	۱۵. بختیاری	01:20
۱۷۱	۱۶. اوج	01:42
۱۷۳	۱۷. رنگ فرح	02:44

مدت زمان دستگاه همایون 24:34

۱۷۵	آواز بیات اصفهان	
۱۷۸	۱. درآمد اول	00:41
۱۷۸	۲. درآمد دوم	01:39
۱۷۹	۳. جامه‌دران	01:13
۱۸۰	۴. دوبیتی	00:58
۱۸۰	۵. بیات راجع، اوج و حضیض، نغمه	02:49
۱۸۲	۶. حزین	00:46
۱۸۲	۷. شاهختایی	01:00
۱۸۳	۸. سوز و گداز	01:57
۱۸۴	۹. مثنوی	01:36

مدت زمان آواز بیات اصفهان 12:39

۱۸۶.....	دستگاه نوا	
۱۸۹	۱. چهارمضراب	00:49
۱۹۰	۲. درآمد اول	00:44
۱۹۰	۳. درآمد دوم، کرشمه	02:43
۱۹۲	۴. گردانیه	01:11
۱۹۳	۵. نغمه	01:30
۱۹۴	۶. بیات راجع، حزین	01:43
۱۹۵	۷. عشق	02:12
۱۹۶.....	۸. عراق، محیر، حزین، زنگوله	02:39
۱۹۸	۹. نهفت	01:27
۱۹۹	۱۰. نیشابورک	01:16
۲۰۰	۱۱. مَجْسِلی	00:31
۲۰۰	۱۲. خجسته	01:13
۲۰۱	۱۳. گوشت	00:37
۲۰۱	۱۴. عشیران	01:02

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

۲۰۲	۱۵. حسینی	01:34
۲۰۳	۱۶. ملک حسینی	00:59
۲۰۴	۱۷. بوسليک	01:23
۲۰۴	۱۸. نيريز	01:50
۲۰۵	۱۹. رهاوي، کرشمەي رهاب	02:02
۲۰۶	۲۰. شاه ختايى	00:37
۲۰۶	۲۱. تخت طاقديس	01:23
۲۰۸	۲۲. نستارى	03:15
		32:40
		69:53
		مدت زمان دستگاه نوا
		مدت زمان سى دى ۳

CD 4

۲۱۰	دستگاه ماهور	
۲۱۴	۱. درآمد	00:50
۲۱۴	۲. چهار مضراب	00:37
۲۱۵	۳. کرشمە	01:15
۲۱۶	۴. درآمد دوم	01:14
۲۱۶	۵. آواز	01:11
۲۱۷	۶. گشایش	01:09
۲۱۸	۷. داد	00:59
۲۱۸	۸. خوارزمى	00:57
۲۱۹	۹. خاوران	02:02
۲۲۱	۱۰. طربانگىز، تک مقدم	01:15
۲۲۲	۱۱. نيشابورك	01:23
۲۲۲	۱۲. نصیرخانى	01:58
۲۲۳	۱۳. چهارپاره	01:51
۲۲۵	۱۴. آذربايچاني	01:12
۲۲۶	۱۵. فيلى	00:43
۲۲۶	۱۶. زيراف肯، ماهور صغير	00:59
۲۲۷	۱۷. حصار، بسته‌نگار، زنگوله، نغمه، تحرير ابول	02:22
۲۲۸	۱۸. نيريز	01:42
۲۲۹	۱۹. شکسته، کرشمەي شکسته	01:33
۲۳۱	۲۰. نحيب	01:42
۲۳۲	۲۱. عراق، محير، آشور، بسته‌نگار، اصفهانك	01:53
۲۳۳	۲۲. حزين، کرشمەي عراق، زنگوله	01:57
۲۳۴	۲۳. دلکش، کرشمەي دلکش، حاجى حسنى	03:20
۲۳۷	۲۴. راك	01:31
۲۳۷	۲۵. صفير راك	00:21

۲۳۸ .	۲۶. راک عبدالله ..	00:47
۲۳۸ .	۲۷. راک کشمیر، کرشمه ..	01:30
۲۴۰ .	۲۸. ساقی نامه، کشته و مرده ..	01:42
۲۴۱ .	۲۹. کوراغلی ..	01:15
۲۴۳ .	۳۰. شهرآشوب ..	02:06

مدت زمان دستگاه ماهور 43:16

راست پنجگاه.....		
۲۴۶ .	۱. چهارمضراب ..	00:54
۲۴۹ .	۲. درآمد ..	01:18
۲۵۰ .	۳. زنگ شتر ..	01:42
۲۵۰ .	۴. زنگوله ..	01:05
۲۵۲ .	۵. پروانه ..	00:43
۲۵۳ .	۶. نغمه ..	01:21
۲۵۳ .	۷. خسروانی ..	00:57
۲۵۴ .	۸. روح افزا ..	01:24
۲۵۴ .	۹. نیریز ..	01:25
۲۵۵ .	۱۰. پنج گاه ..	00:45
۲۵۶ .	۱۱. سپهر ..	01:09
۲۵۷ .	۱۲. عاشق ..	01:32
۲۵۷ .	۱۳. زابل ..	00:54
۲۵۸ .	۱۴. بیات عجم ..	00:59
۲۵۹ .	۱۵. بحر نور ..	00:37
۲۶۰ .	۱۶. قرچه ..	00:56
۲۶۱ .	۱۷. مُبرقع ..	01:22
۲۶۱ .	۱۸. طَرَز ..	01:08
۲۶۲ .	۱۹. ابوالچپ ..	00:54
۲۶۳ .	۲۰. لیلی و مجنون ..	01:03
۲۶۳ .	۲۱. نوروز عرب ..	01:45
۲۶۴ .	۲۲. نوروز صبا ..	01:04
۲۶۵ .	۲۳. نوروز خارا ..	01:12
۲۶۶ .	۲۴. ماوراءالنهر ..	01:27
۲۶۷ .	۲۵. نفیر، فرنگ ..	01:36
۲۶۹ .	۲۶. شهرآشوب ..	01:24

مدت زمان راست پنجگاه 30:36

مدت زمان سی دی ۴ 73:52

نحوه‌ی نگارش و اجرا

۱. نت‌نویسی این مجموعه به روش مکتب استاد پایور نیز می‌باشد.
۲. بدیهی است کشش‌های ♩ و بیشتر از آن تبدیل به ریز می‌شوند.
۳. در بخش‌هایی که میزان‌ها نقطه‌چین شده‌اند (مانند کرشمه، زنگوله و...) تمامی کشش‌های ♩ به بالا تک قبل از ریز آغاز و اجرا می‌شوند.

نگارش

The first example shows a single note head with a stem pointing down. The second example shows a note head with a stem pointing up, followed by a curved brace under two notes. The third example shows a note head with a stem pointing down, followed by a curved brace under two notes. The fourth example shows a note head with a stem pointing up, followed by a curved brace under two notes. The fifth example shows a note head with a stem pointing down, followed by a curved brace under two notes. The sixth example shows a note head with a stem pointing up, followed by a curved brace under two notes. The seventh example shows a note head with a stem pointing down, followed by a curved brace under two notes. The eighth example shows a note head with a stem pointing up, followed by a curved brace under two notes. The ninth example shows a note head with a stem pointing down, followed by a curved brace under two notes. The tenth example shows a note head with a stem pointing up, followed by a curved brace under two notes.

اجرا

The first example shows a single eighth note with a dynamic of f . The second example shows two eighth notes with a dynamic of f . The third example shows two eighth notes with a dynamic of f . The fourth example shows two eighth notes with a dynamic of p . The fifth example shows two eighth notes with a dynamic of p . The sixth example shows three eighth notes with a dynamic of p . The seventh example shows two eighth notes with a dynamic of f . The eighth example shows two eighth notes with a dynamic of f . The ninth example shows four eighth notes with a dynamic of f . The tenth example shows two eighth notes with a dynamic of f .

آشنایی با اصطلاحات رایج در موسیقی کلاسیک ایران

ردیف مجموعه‌ی ملودی‌ها و نغمه‌هایی است شامل هفت دستگاه، پنج آواز و دویست و پنجاه تا دویست و هشتاد گوشه که توسط استادان موسیقی ایرانی جمع آوری شده و با نظم و ترتیب خاصی در کنار هم قرار گرفته و پایه و اساس موسیقی کلاسیک ایران را بنا نهاده است.

ردیف‌های موجود از دو ردیف میرزا عبدالله و آفاح‌سینقلی گرفته شده‌اند و به مرور زمان تغییراتی در اسمی گوشه‌ها به وجود آمده است. بدیهی است چنین محتوایی غنی که متعلق به فرهنگ و تمدن کهن یک ملت است نمی‌تواند حاصل کار فردی و یا زمانی خاص باشد. در مقایسه‌ی ردیف با موسیقی نواحی ایران، تشابه بعضی از گوشه‌ها و ملودی‌ها با ترانه‌های محلی ایران بسیار زیاد است.

دستگاه، مهم‌ترین مفهوم در موسیقی کلاسیک ایران، متشکل از مجموعه‌ای از گوشه‌های دارای مقامی خاص هستند. موسیقی ایران بعد از اسلام متشکل از دوازده مقام بوده و هر مقام منسوب به یکی از بروج دوازده گانه بوده است. سیستم دستگاهی در موسیقی ایران قدمت زیادی ندارد و اصطلاح دستگاه از دوران قاجار جایگزین واژه‌ی مقام شده است.

آواز: دستگاهی است فرعی با تعدادی گوشه که از دستگاه اصلی منشعب می‌شود.

گوشه: هر دستگاه یا آواز از چند گوشه تشکیل می‌شوند. نام گوشه‌ها یا برگرفته از قالب‌های شعر فارسی است مانند دوبيتی، چهارپاره و مشنوی؛ یا نام شهر است مانند حجاز، زابل، عراق، نیشابورک و غیره؛ و یا نام شخص است مانند حسینی، نصیرخانی، رضوی، مهدی‌ضرابی و...

نام برخی گوشه‌ها بیانگر حالت‌های احساسی و عاطفی اند مانند مویه، بیداد، طرب‌انگیز و...

گوشه‌هایی نام خود را از اقوام و طوایف گرفته‌اند مانند گیلکی، بختیاری، دشتستانی، بیات عجم و...

نام بعضی قسمت‌های ردیف هم از نوع مضراب‌گذاری گرفته شده‌اند مانند گرایلی شستی، دومضراب، سه‌مضراب، دوتایکی و...

در چند دهه‌ی گذشته گوشه‌هایی هم به ردیف افزوده شده‌اند؛ از جمله استاد ابوالحسن صبا آهنگ‌هایی از مناطق مختلف ایران را با عنوان دیلمان در آوازِ دشتی، شهابی یا امیری در آوازِ بیاتِ ترک، و مشنوی صدری در آوازِ افساری به ردیف اضافه کردند.

گوشه‌ها را می‌توان از چند نظر مورد بررسی قرار داد:

۱. قطعات ضربی که میزان‌بندی و وزن مقید دارند مانند چهارم‌ضراب‌ها و رنگ‌های ردیف.
۲. گوشه‌هایی که موزون و مشترک هستند کرشمۀ، بسته‌نگار و زنگوله که در بیشتر قسمت‌های ردیف اجرا می‌شوند.
۳. گوشه‌های مشترکی که در دستگاه‌ها و آوازها تکرار می‌شوند و در هنگام فروض هوتی مقام اصلی را آشکار می‌سازند مانند جامه‌دران، شکسته، نیشابورک، نیریز، فیلی، بیات راجع و غیره.
۴. گوشه‌هایی که در بستر صوتی مقام اصلی حرکت می‌کنند و از مقام سردهستگاه دور نمی‌شوند مانند زابل، رهاب، داد، سینخی، چکاوک و غیره...
۵. گوشه‌هایی که با تغییر علامت از مقام اصلی دور می‌شوند و مقام جدیدی تشکیل می‌دهند و به همین جهت استقلال بیشتری دارند مانند دلکش، عراق، مخالف، حصار، شهناز و غیره. این گوشه‌ها هنگام فروض وابستگی خود را به مقام مادر تثبیت می‌کنند.

شاهد: صدایی است که مسیر ملودی را به خود جذب می‌کند و بیش از صدایهای دیگر شنیده می‌شود (در این متن با حرف «ش» معرفی می‌شود).

متغیر: صدایی است که در حرکات بالارونده و پایین‌رونده به اندازه‌ی ربع‌پرده تغییر می‌کند.

ایست: صدایی است که ملودی به طور موقت روی آن ایست می‌کند (در این متن با «ای» معرفی می‌شود).

خاتمه: صدایی است که ملودی بر روی آن تمام می‌شود (در این متن با حرف «خ» معرفی می‌شود).

درآمد: شروع هر دستگاه یا آواز با درآمد است که مُد و مقام اصلی را معرفی می‌کند و در سراسر اجرای یک دستگاه گوشه‌ها به دفعات به درآمد فروض می‌آیند. باید توجه داشت که درآمد در آغاز بیشتر گوشه‌ها می‌تواند اجرا شود و تنها مختص به دستگاه یا آواز نیست. وقتی استادان در قدیم به شاگرد، مثلاً، می‌گفتند: «دلکش را درآمد کن» منظور این بود که: دلکش را شروع کن. آغاز بسیاری از گوشه‌ها در ردیف فقط با یک یا دو صداست بر وزن فاعلات (♩♩♩♩). خواننده با بیان کلماتی مانند ای جانم، ای خدا، ای حبیب و غیره شروع به خواندن می‌کند و درواقع این عمل برای کوک دادن به خواننده و آماده‌سازی فضای گوشه است.

فروض در انتهای گوشه نواخته می‌شود و آن را به مقام مادر پیوند می‌دهد. گوشه‌هایی که فاقد فروض به درآمد یا مقام اصلی هستند به گوشه‌های دیگر وصل می‌شوند.

تحریر: ادای هجاهایی است مانند آ، ها، هه و غیره با گردش ملودی‌های متفاوت. یکی از ویژگی‌ها و تزیینات زیبای موسیقی آوازی تحریر است. تحریر با ساز هم به تقلید از صدای انسان قابل اجراست. تحریرهای سازی متعددی با اسامی مختلف وجود دارند مانند تحریر چکشی، شلال، بلبلی، دوتایکی، جوادخانی، بغدادی و غیره.

اهمیت درجه‌ی چهارم و پنجم و هشتم در ردیف

شاهد بسیاری از گوشه‌های بر روی این درجات نسبت به مقام اصلی قرار می‌گیرد و حتی شاهد آوازهای ابو عطا و افساری و بیات کرد و دشته و بیات اصفهان هم بر درجات چهارم و پنجم مقام‌های اصلی قرار دارند (شاهد بیات اصفهان نسبت به خاتمه‌ی همایون بر درجه‌ی چهارم واقع می‌شود). حرکت ملودی در بیشتر درآمدها و بسیاری از گوشه‌ها در محدوده‌ی یک دانگ نیز می‌باشد.

گوشه‌هایی که در محدوده‌ی صوتی، بالاتر از سایر گوشه‌ها قرار می‌گیرند اوج آن دستگاه و یا آواز نامیده می‌شوند. در بعضی مواقع این واژه برای گوشه‌هایی که شاهد آنها بر درجه‌ی پنجم واقع شده، مورد استفاده قرار می‌گیرد. در مقام مخالف در دستگاه سه‌گاه و چهارگاه شاهد بر درجه‌ی ششم قرار می‌گیرد و اوج دستگاه به شمار می‌آید.

شاهد روی درجه‌ی هشتم	شاهد روی درجه‌ی پنجم	شاهد روی درجه‌ی چهارم
عرaci ماور	آواز دشتی نسبت به شورِ مبداء	آواز ابوعطای نسبت به شورِ مبداء
راکي ماور	آواز کرد بیات نسبت به شورِ مبداء	آواز افساری نسبت به شورِ مبداء
تصویری چهارگاه	حجاز نسبت به شورِ مبداء	شهناز نسبت به شورِ مبداء
اوج دشتی نسبت به شورِ مبداء	چهارپاره‌ی ابوعطای نسبت به شورِ مبداء	رضوی نسبت به شاهدِ شهناز
اوج بیات کرد نسبت به شورِ مبداء	نهفت نسبت به شاهدِ نوا	جامه‌دران نسبت به شاهدِ بیاتِ ترک
اوج ابوعطای نسبت به شورِ مبداء	خجسته نسبت به شاهدِ نوا	آواز بیاتِ اصفهان نسبت به خاتمه‌ی همایون
اوج همایون نسبت به خاتمه‌ی همایون	دلکش نسبت به شاهدِ ماور	چکاوک نسبت به خاتمه‌ی همایون
غزال نسبت به شورِ مبداء	شکسته نسبت به شاهدِ ماور	شوشتري نسبت به خاتمه‌ی همایون
	خسروانی نسبت به شاهدِ ماور	لیلی و مجnoon نسبت به خاتمه‌ی همایون
	فیلی نسبت به شاهدِ ماور	طرز نسبت به خاتمه‌ی همایون
	عشاق نسبت به شاهدِ راست پنج‌گاه	نوروز نسبت به خاتمه‌ی همایون
	پنج‌گاه نسبت به شاهدِ راست پنج‌گاه	مویه نسبت به شاهدِ چهارگاه
	حصار نسبت به شاهدِ سه‌گاه	حصار نسبت به شاهدِ ماور
	حصار نسبت به شاهدِ چهارگاه	داد نسبت به شاهدِ ماور
	شکسته نسبت به شاهدِ بیاتِ ترک	
	بیداد نسبت به خاتمه‌ی همایون	
	بیاتِ راجع نسبت به خاتمه‌ی همایون	

مرکز موسیقی بتهوون شیراز

INTERMEDIATE SANTUR COURSE
A Selection of Persian Classical Radif
According to Ostâd Musâ Ma'rufi
Arranged for Santur by
Minâ Oftâde

9 790802 604513

